

Jen málo míst ve Francii vzbuzuje tolik emocí, jako dnes poklidné pláže na severním pobřeží Francie, kde nastal důležitý zlom v průběhu 2. světové války.

Rozdělte třídu na tři skupiny, z nichž každá nastuduje jeden z připravených příběhů pamětníků této historické události. Úkolem je vypsát nejdůležitější kontextová fakta, která se v příběhu objevují.

Poté se žáci znovu rozdělí do nových smíšených skupin, kde se sejde vždy jeden zástupce za každý příběh. Společně pak využijí nasbíraná fakta k zodpovězení otázek, které jim pomohou lépe pochopit význam Dne D.

1. Které datum se zapsalo do dějin 2. světové války jako Den D?
2. Jakým krycím jménem byla tato vojenská operace nazývána?
3. Které dva hlavní cíle tato operace sledovala?
4. Jaké krycí názvy neslo pět pláží v Den D?
5. Odkud kam směřovala spojenecká vojska, která se měla vylodit? (napište jména dvou zemí)
6. Jak zní jméno průlivu, jehož vody oddělují Velkou Británii od Francie?
7. Jak se tradičně nazývá severní část Francie, kde vylodění spojenců proběhlo?
8. Kolik spojeneckých vojáků se 6. června 1944 vylodilo na severním pobřeží Francie?
9. Jaký byl hlavní úkol výsadků parašutistů před samotným vyloděním vojsk na plážích?
10. Které země vyslaly nejpočetnější spojenecké síly v Den D?
11. Jak dlouho již bylo území Francie obsazeno německou armádou před Dnem D?
12. Kdy byli nacisté definitivně poraženi? Toto datum v textu chybí, ale slavíme jej každý květen.

1) „Šplhali jsme nahoru po lanech a nevěděli jsme, kdo dojde až nahoru“ – podplukovník James E. Rudder (velitel 2. Ranger Battalionu)

„Na pláži Omaha dopadaly kulky jako déšť. Vyskočil jsem z člunu a brodil se vodou. V tu chvíli jsem myslel jen na mámu, Viděl jsem útesy a pod ním úzkou pláž – Němci tam nahoře měli těžká děla, kterými nás zběsile ostřelovali. Rozkaz zněl jasně: vylézt na 30 ti metrové skály, zničit děla. Byl zázrak dostat se z vody a přes pláž živý. Potom provazové žebříky a lanové stupy – klouzali jsme, stříleli, padali. Nezbývalo nic jiného, než se plazit dál. Když jsme nakonec stáli nahoře, věděli jsme, že cesta pro další jednotky je otevřená.“ (volně podle: abmc.gov)

Kontext: Rudder vedl v ranních hodinách útok na Pointe du Hoc, kde američtí Rangers pod silnou palbou zdolávali útesy, aby zneškodnili německé dělostřelecké baterie. Byl jedním z více než 150 000 spojeneckých vojáků, kteří se vylodili na severním pobřeží Francie 6. června 1944. Pro den, jenž vešel do dějin jako D-Day, byly pláže určené k operaci pojmenované krycími jmény - kromě nejkrvavější Omaha Beach ještě Utah, Gold, Juno a Sword.

2) „Visel jsem na věži kostela“ – vojín John M. Steele (82. výsadková divize)

„Padal jsem, slyšel jsem rachot letadla a pak jen podivný zvuk třepotajícího padáku. Ten se zachytil o věž kostela v Sainte-Mère-Église a na chvíli jsem visel nad náměstím, dokud jsem se nezřítíl k zemi. Byl jsem raněný. Myslel jsem jen na domov. A potom mě Němci zajali. Naštěstí ještě ten den jsme byli zpátky mezi svými, když vylodění američtí vojáci obsadili vesnici.“ (volně podle: military.com)

Kontext: Cílem operace Overlord bylo otevřít západní frontu v Evropě - tedy přepravit spojenecká vojska z Velké Británie do Francie, prolomit německou obranu a postupně osvobodit Francii a zbytek Evropy od nacistické okupace. Operace by nemohla být úspěšná bez výsadků parašutistů. Steele byl jedním z 15 000 mužů, kteří v noci na 6. června 1944 na území Normandie sesákali. Jejich cílem bylo připravit podmínky pro vylodění vojsk - zneškodnit německé obranné pozice a zničit mosty, které by nepřátelská strana mohla využít pro zásobování německých okupantů. Steelův příběh je podrobně zdokumentovaný a v Sainte-Mère-Église ho dnes připomíná muzeum i loutkou výsadkáře na kostelní věži.

3) „Byli jsme svobodní, ale bez domova“ – Michel Finck (chlapec ze Saint-Lô)

„Bylo mi deset let, když se tu noc Saint-Lô změnilo v moře ohně. Nejprve jsme slyšeli vzdálený hukot motorů, pak bomby. Celé ulice mizely v troskách. Včetně našeho domu. S bratrem jsme byli během pár vteřin bez domova. Vydali jsme se pěšky směrem na Cherbourg. Viděli jsme další rodiny, jak prchají, lidé plakali a hledali své blízké, z nebe bylo slyšet dunění děl. My dva jsme jen šli a šli, aby nás bomby už nedohnaly.“ (volně podle: militarytimes.com)

Kontext: Saint-Lô, město asi 30 km vzdálené od pobřeží Lamanšského průlivu, bylo v době vylodění spojeneckých - převážně amerických, kanadských a britských - vojsk již 4 roky okupováno německou armádou. Ta jej obsadila již roku 1940 během rychlého postupu Wehrmachtu po porážce Francie. Samotné osvobození Saint-Lô přišlo až 18. července 1944, tedy po více než měsíci těžkých bojů a bombardování, při nichž bylo město téměř srovnáno se zemí – proto získalo přezdívku „hlavní město trosek“, Finckovo svědectví připomíná, že D-Day nebyl jen hrdinstvím vojáků, ale i obrovským utrpením místních obyvatel.